

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА

МОДУЛ СЕ / ПО

**ПРАКТИЧЕСКО ОБУЧЕНИЕ
“УПРАВЛЕНИЕ НА МПС“**

София, 2012 година

О П И С А Н И Е Н А М О Д У Л А

КОД НА МОДУЛА	НАИМЕНОВАНИЕ НА МОДУЛА	ХОРАРИУМ	ВИД НА МОДУЛА
СЕ / ПО	УПРАВЛЕНИЕ НА МПС	16 учебни часа	Задължителен

МЯСТО НА МОДУЛА В ПЛАНА НА ОБУЧЕНИЕ	ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ВХОДНОТО НИВО НА ОБУЧАВАНИТЕ
След преминаване на обучението по модул “СЕ” / ТО	Обучаваният трябва да притежава стаж като водач на МПС от категория “С” не по-малко от една година. Основно образование.

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО	РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ
1. Учебна площадка - за групата умения от 1 до 4 включително. 2. На път в населено и извън населено място.	Не повече от 2 часа за денонощие.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА МОДУЛА
<p>След изучаването на този модул обучаваният трябва да притежава знания и умения за:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Подготовка на автомобила и ремаркетото за безопасно управление. 2. Работа с органите за управление и маневриране с автомобила с ремарке. 3. Безопасно управление на автомобила с ремарке при различните пътни условия.

Подцели на модула /резултат от обучението/
<p>Към цел 1: Подготовка на автомобила и ремарке за безопасно управление.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Запознаване с автомобила и ремаркетото. 2. Заемане мястото на водача и подготовка за потегляне. 3. Потегляне и спиране 4. Управление на автомобила с ремарке – напред и назад, по права и крива линия, при изкачване и при спускане чрез. увеличаване и намаляване на скоростта на движение посредством превключване на предавките.

Подцели на модула /резултат от обучението/
<p>Към цел 2: Работа с органите за управление и маневриране с автомобила с ремарке.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Разположение върху платното за движение.

2. Съобразяване на скоростта. и дистанцията.
3. Оценяване на разстоянието за спиране и спиране на определено място.
4. Гариране и паркиране.

Подцели на модула /резултат от обучението/

Към цел 3: Безопасно управление на автомобила с ремарке при различните пътни условия.

1. Преминаване през различни видове кръстовища.
2. Движение в завой.
3. Управление извън населено място.
4. Управление в населено място с голяма интензивност на движението.
5. Управление през нощта и в условията на намалена и ограничена видимост. Използване на светлините.
6. Управление, когато сцеплението на гумите с пътя е намалено.

Група умения 1

Цел 1	Описание на учебното съдържание
Подцел 1: Запознаване с автомобила и ремаркетото.	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Запознаване с разположението на командните лостове, педали и уреди. 2. Контролно-измервателни уреди и индикатори. 3. Контрол на състоянието на маслото, горивото и охладителната течност. 4. Запознаване с теглително-прикачното устройство и ремаркетото. 5. Запознаване с габаритите на автомобила и ремаркетото. 	

Група умения 2

Цел 1	Описание на учебното съдържание
Подцел 2: Заемане мястото на водача и подготовка за потегляне.	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Последователност на скачване на теглещото МПС и ремаркетото. 2. Правила за отваряне вратите на автомобила, влизане, сядане и затваряне на вратите. 3. Регулиране на седалката, облегалката, кормилното колело. 4. Регулиране на огледалата за гледане назад. 5. Проверка на прозрачността на стъклата и почистването им 6. Поставяне и регулиране на безопасителните колани. 7. Предприемане на необходимите предпазни мерки при превоз на товари: <ul style="list-style-type: none"> - при качване и слизане; - при отваряне и затваряне на вратите; - при товарене и разтоварване; - при укрепване на товарите; - при превоз; - при напускане на състава от пътни превозни средства. 8. Проверка дали заобикалящата обстановка позволява потегляне на автомобила с ремарке: <ul style="list-style-type: none"> - мъртви зони; - използване на огледалата за гледане назад; 	

- направляване и подвижност на погледа

Група умения 3

Цел 1	Описание на учебното съдържание
--------------	--

Подцел 3: Потегляне и спиране.

1. Пускане и спиране на двигателя на автомобила.
2. Повторно пускане след внезапно изгасване на двигателя.
3. Плавно потегляне от място на равен път.
4. Спиране при бавно движение на определено място

Група умения 4

Цел 1	Описание на учебното съдържание
--------------	--

Подцел 4: Управление на автомобила с ремарке - напред и назад, по права и крива линия, при изкачване и при спускане чрез. увеличаване и намаляване на скоростта на движение посредством превключване на предавките.

1. Контролиране на посоката на движение на автомобила чрез въртене на кормилното колело с различна бързина в зависимост от скоростта на движение.
2. Действия с лоста за управление на предавките.
3. Превключване от по-ниска на по-висока предавка.
4. Дозиране на ускорението.
5. Превключване от по-висока на по-ниска предавка.
6. Използване на двигателя като спирачка.
7. Дозиране на спирането.
8. Движение назад.

Група умения 5

Цел 2	Описание на учебното съдържание
--------------	--

Подцел 1: Разположение върху платното за движение.

1. Движение в дясната част на платното за движение.
2. Избор на лента за движение.
3. Спазване на пътната маркировка.
4. Избор на траектория за движение.

Група умения 6

Цел 2	Описание на учебното съдържание
--------------	--

Подцел 2: Съобразяване на скоростта и дистанцията.

1. Избор и промяна на скоростта в зависимост от:
 - индивидуалните възможности на водача;
 - сигнализацията и правилата за движение;
 - наличието на други участници в движението;
 - мястото на движение във и извън населено място;

- релефа на пътя;
 - видимостта;
 - метеорологичните условия;
 - техническите възможности на автомобила- влекач
2. Дистанция напред.
 3. Странична дистанция.
 4. Определяне на минималната безопасна дистанция при различни пътни условия.
 5. Спазване на безопасна дистанция при движение във и извън населено място..

Група умения 7

Цел 2	Описание на учебното съдържание
	<p>Подцел 3: Оценяване на разстоянието за спиране и спиране на определено място .</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оценяване изминато разстояние за 1 секунда в зависимост от скоростта (в км/ч) 2. Време за реакция и фактори, които въздействат върху него. 3. Оценяване на спирачния път и факторите, от които зависи той. 4. Определяне на спирачния път при различни пътни условия. 5. Спиране на определено място.

Група умения 8

Цел 2	Описание на учебното съдържание
	<p>Подцел 4: Гариране и паркиране.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Прилагане на правилата за гариране и паркиране: <ul style="list-style-type: none"> - в населено място; - извън населено място. 2. Безопасно движение в гараж или паркинг. 3. Безопасно приближаване към рампа за товарене или разтоварване.

Група умения 9

Цел 3	Описание на учебното съдържание
	<p>Подцел 1: Преминаване през различни видове кръстовища.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Възприемане на кръстовището. 2. Определяне вида на кръстовището и начина на регулиране. 3. Оценка на видимостта. 4. Подбиране на скоростта на движение. 5. Подаване на предупредителен сигнал, в случай на необходимост. 6. Готовност за възприемане на други участници в движението. 7. Заемане с автомобила на съответната лента за завиване наляво, надясно. 8. Прилагане на правилата за предимство. 9. Спиране за осигуряване на безопасността на движението.

Група умения 10

Цел 3	Описание на учебното съдържание

Подцел 2: Движение в завой.

1. Съобразяване на скоростта с трудността на завоя (преди навлизане в завоя, при движение в кривата и при излизане от завоя).
2. Използване на спирачната уредба при движение в завой.

Група умения 11

Цел 3 Описание на учебното съдържание

Подцел 3: Управление извън населено място.

1. Избиране на съответно място (лента) за движение.
2. Определяне на безопасната скорост.
3. Наблюдаване и спазване на пътните знаци и маркировка.
4. Действия при завой, разминаване, изпреварване, изкачване и спускане по наклон.
5. Начини за намаляване на скоростта и спиране. Използване на моторната спирачка.
6. Преминаване през подлез, надлез, мост.
7. Преминаване през жп прелез.
8. Навлизане в населено място.
9. Движение по път без настилка.
10. Преминаване през тунел.

Група умения 12

Цел 3 Описание на учебното съдържание

Подцел 4: Управление в населено място с голяма интензивност на движението.

1. Избор на маршрут и неговото поддържане.
2. Пресичане на пешеходна пътека.
3. Избор на лента за движение при преминаване през кръстовище. Обръщане посоката на движение.
4. Преминаване през кръстовища.
5. Преминаване покрай спирки на превозните средства за обществен превоз на пътници.
6. Заобикаляне на препятствия по платното за движение.
7. Маневриране на гарови и складови площадки.

Група умения 13

Цел 3 Описание на учебното съдържание

Подцел 5: Управление през нощта и в условията на намалена и ограничена видимост. Използване на светлините.

1. Подбиране и приспособяване на скоростта на движение и дистанцията с видимостта.
2. Използване на светлините и познаване на правилата отнасящи се до тях
3. Установяване присъствието на пешеходци, велосипедисти и бавно движещи се ППС.
4. Опасност от заслепяване и как да се избегне.
5. Спиране, престой и паркиране през нощта.
6. Познаване на особеностите на движението при намалена видимост:
 - използване на светлините;
 - използване на стъклочистачките.
7. Движение в условията на мъгла:
 - особености в населено място и преминаване през кръстовище;
 - особености при движение извън населено място;
 - особености при преминаване през жп прелез.
8. Ограничаване на видимостта от:
 - конфигурация на пътя;
 - дървета, храсти, сгради;
 - превозни средства, строителни и други дейности.

Група умения 14

Цел 3

Описание на учебното съдържание

Подцел 6: Управление, когато сцеплението на гумите с пътя е намалено.

1. Приспособяване на скоростта на движение и дистанцията с коефициента на сцепление.
2. Оценяване на важността на състоянието на гумите.
3. Да познава рисковете при управление на автомобила с ремарке:
 - по заснежени и заледени участъци от платното за движение;
 - по участъци от пътя покрити с пясък, кал, паднали от дърветата листа;
 - в локви и при “аквапланинг”.

ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ УЧЕБЕН ПОДХОД

Обучението по “Управление на МПС” се провежда индивидуално.

Мястото на провеждането е учебният автомобил с ремаркетото, учебния полигон, на път в населено и извън населено място.

В началото на всяко занятие преподавателят трябва да обясни на обучавания какви групи умения ще се формират и какви са характерните особености на всяко от тях.

По време на занятиято, преподавателят трябва да насочва вниманието на обучавания към конкретното учебно съдържание.

Препоръчителни методи са: инструктаж, демонстрация, наблюдение, диалог, анализ.

Резултатите от обучението за всяко занятие се оценяват със средствата на текущия контрол.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ МАТЕРИАЛНАТА БАЗА

Автомобилът и ремаркетото използвани при обучението трябва да отговарят на изискванията на Наредба № 37.

Учебната площадка трябва да има твърдо покритие (от асфалт, бетон или друго подобно покритие) и да има форма и размери, които позволяват изпълнение на съответните групи умения от учебното съдържание.

ТЕКУЩ КОНТРОЛ

Система за оценяване

Двубална система “ДА/НЕ”.

Всички правилни действия и реакции на обучавания се оценяват с “ДА”.

Всички неправилни действия и реакции на обучавания се оценяват с “НЕ”.

Средства за оценяване

Наблюдаване действията на обучаваните по време на практическото обучение и практическия изпит

Резултатите от текущия контрол може да се отразяват в Учебната книжка на кандидата, в графа “Забележка”.

Начин за оценяване

Контролът се провежда от преподавателя по време на обучението. Оценката е качествена.

След завършване на занятието, преподавателят прави анализ на действията на обучавания.